

Ministerstvo vnútra SR
Sekcia verejnej správy
Drieňová 22
826 86 Bratislava

Vec: Podnet na preverenie podozrenia z možného porušenia zákona o volebnej kampani

Týmto podávame podnet na preverenie podozrenia z možného porušenia zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon o volebnej kampani**“) stranami SMER – sociálna demokracia (SMER-SD) a Slovenská národná strana (SNS). K porušeniu zákona o volebnej kampani môže podľa nášho názoru prísť v súvislosti so schvaľovaním vládnych návrhov zákonov o tzv. 13. dôchodku, o zvýšení prídavkov na deti a o zrušení diaľničných známok. Máme podozrenie, že v súvislosti s touto aktivitou môže prísť k porušeniu ustanovení § 3 ods. 1 a ods. 2 a § 15 ods. 1 zákona o volebnej kampani.

Vláda na svojom zasadnutí dňa 12. februára 2020 schválila návrh zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Obsahom návrhu zákona je zvýšenie výšky prídavkov na dieťa na dvojnásobok. Vláda zároveň schválila návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Obsahom návrhu zákona je zavedenie vyplácania 13. dôchodku. Vláda schválila aj návrh zákona, ktorým sa zrušuje zákon č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Obsahom návrhu zákona je zrušenie diaľničných známok.

Vláda navrhuje Národnej rade Slovenskej republiky (NR SR) prerokovať všetky tri návrhy zákonov v skrátenom legislatívnom konaní. NR SR sa bude návrhmi zákonov zaoberať na schôdzi, ktorá je zvolaná na utorok 18. februára 2020. Náklady týchto opatrení nie sú presne vyčíslené, ale môžu dosiahnuť 300 až 400 miliónov eur už v tomto kalendárnom roku a v nasledujúcich rokoch budú náklady ešte vyššie.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani „Volebná kampaň na účely tohto zákona je akákoľvek činnosť politickej strany, politického hnutia, 2) koalície politických strán a politických hnutí a kandidátov, za ktorú sa obvykle platí úhrada, smerujúca k propagácii ich činnosti, cieľov a programu za účelom získania funkcie volenej podľa osobitného predpisu. 1) Rozumie sa tým činnosť v prospech aj v neprospech subjektov podľa prvej vety.“ Predmetné návrhy zákonov neboli súčasťou programového vyhlásenia vlády, vláda ich dlhodobo nepripravovala, neprešli riadnym medzirezortným pripomienkovým konaním, majú byť schválené tesne pred voľbami v skrátenom legislatívnom konaní, majú výrazný nepriaznivý vplyv na verejné financie a sú prezentované ako súčasť volebnej kampane strán SMER-SD

a SNS. Vzhľadom na uvedené máme podozrenie, že schvaľovanie týchto troch návrhov zákonov nemožno považovať za bežný legislatívny proces, ale za aktivitu v rámci volebnej kampane strán SMER-SD a SNS. Ide evidentne o činnosť, za ktorú sa bude platiť úhrada vo forme zvýšených výdavkov verejných rozpočtov.

K porušeniu § 3 ods. 1

Podľa § 3 ods. 1 zákona o volebnej kampani „*Politická strana a politické hnutie (ďalej len „politická strana“) môže na svoju volebnú kampaň vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky a vo voľbách do Európskeho parlamentu vynaložiť najviac 3 000 000 eur vrátane dane z pridanej hodnoty. Do limitu nákladov politickej strany podľa prvej vety sa započítava aj rozdiel medzi cenou daru alebo iného bezodplatného plnenia uvedenou v zmluve a cenou obvyklou a náklady na propagáciu politickej strany, ktoré politická strana vynaložila v čase začínajúcom 180 dní predom dňom vyhlásenia volieb.*“ Náklady na úhradu nami namietanej predvolebnej aktivity strán SMER-SD a SNS budú len v tomto roku zhruba stonásobne vyššie, ako je zákonom stanovený limit pre výdavky na kampaň politickej strany. Domnievame sa, že do nákladov je potrebné započítať aj náklady, ktoré tieto opatrenia budú mať v nasledujúcich rokoch.

Prekročenie limitu nákladov na volebnú kampaň je správnym deliktom. Podľa § 19 ods. 7 zákona o volebnej kampani „*Ministerstvo vnútra uloží a) politickej strane, ktorá prekročila prípustnú sumu nákladov podľa § 3 ods. 1 a § 7, pokutu vo výške dvojnásobku sumy, o ktorú prekročila prípustnú sumu nákladov.*“

Žiadame ministerstvo vnútra, aby prešetřilo podozrenie, že politické strany SMER-SD a SNS vyššie spomínanou aktivitou porušili ustanovenie § 3 ods. 1 zákona o volebnej kampani a v prípade, že zistí, že sa uvedené strany dopustili správneho deliktu, udelilo im pokutu v súlade so zákonom.

K porušeniu § 3 ods. 2

Podľa § 3 ods. 2 zákona o volebnej kampani „*Na úhradu nákladov na volebnú kampaň môže politická strana použiť len finančné prostriedky vedené na osobitnom platobnom účte (ďalej len „osobitný účet“) vedenom v banke alebo pobočke zahraničnej banky (ďalej len „banka“). Na finančné prostriedky vedené na osobitnom účte sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu.*3)“ Na úhradu nákladov na svoju volebnú kampaň plánujú politické strany SMER-SD a SNS použiť finančné prostriedky, ktoré nie sú vedené na ich transparentných účtoch, ako to predpokladá zákon, ale prostriedky, ktoré sú vedené na účtoch štátu, Sociálnej poisťovne a Národnej diaľničnej spoločnosti, čím podľa nášho názoru môže prísť k porušeniu zákonom stanovenej povinnosti.

Nesplnenie povinnosti použiť na úhradu nákladov na volebnú kampaň len finančné prostriedky vedené na osobitnom platobnom účte je správnym deliktom. Podľa § 19 ods. 2 písm. a) zákona o volebnej kampani „*Ministerstvo vnútra uloží politickej strane pokutu od 10 000 eur do 100 000 eur, ak nesplní povinnosť podľa § 3 ods. 2.*“

Žiadame ministerstvo vnútra, aby prešetilo podozrenie, že politické strany SMER-SD a SNS vyššie spomínanou aktivitou porušili ustanovenie § 3 ods. 2 zákona o volebnej kampani a v prípade, že zistí, že sa uvedené strany dopustili správneho deliktu, udelilo im pokutu v súlade so zákonom.

K porušeniu § 15 ods. 1

Podľa § 15 ods. 1 zákona o volebnej kampani *„Každý, kto vedie volebnú kampaň podľa tohto zákona, je povinný zabezpečiť, aby odvysielaná politická reklama, zverejnená platená inzercia, zverejnené volebné plagáty a všetky ďalšie spôsoby vedenia volebnej kampane obsahovali údaje o objednávateľovi a dodávateľovi v rozsahu meno, priezvisko a obec trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, a názov a sídlo a identifikačné číslo organizácie, ak ide o právnickú osobu; to isté sa vzťahuje aj na prezentáciu predvolebných prieskumov a volebných prieskumov verejnej mienky.“* Uvedený spôsob vedenia volebnej kampane neobsahuje zákonom stanovené údaje o objednávateľovi a dodávateľovi.

Nesplnenie povinnosti uvádzať údaje o objednávateľovi a dodávateľovi je správnym deliktom. Podľa § 19 ods. 2 písm. d) zákona o volebnej kampani *„Ministerstvo vnútra uloží politickej strane pokutu od 10 000 eur do 100 000 eur nesplní povinnosť podľa § 15“.*

Žiadame ministerstvo vnútra, aby prešetilo podozrenie, že politické strany SMER-SD a SNS vyššie spomínanou aktivitou porušili ustanovenie § 15 ods. 1 zákona o volebnej kampani a v prípade, že zistí, že sa uvedené strany dopustili správneho deliktu, udelilo im pokutu v súlade so zákonom.

Juraj Petrovič, Hrdličkova 32, 83101 Bratislava

Radovan Kazda, Bodrocká 24, 812 07 Bratislava

V Ružomberku dňa 17. februára 2020.